

Het Grote Saoedi-Arabië College

Door Paul Aarts

**HAAGSCH
COLLEGE
MAGAZINE**

Beste bezoeker van het Haagsch College

In het Saoedi-Arabië waait een nieuwe wind door de koninklijke paleizen. Kroonprins Mohammed bin Salam heeft de macht gegrepen en wil het land hervormen. Vrouwen mogen nu zelf autorijden en bioscopen openen hun deuren in het streng islamitische land. Tegelijkertijd laat 'MbS' extreem rijke prinses en zakenlieden gevangenzetten in het luxueuze hotel Ritz Carlton.

Vanwaar al deze grote veranderingen? Wat wil de machtige MbS bereiken? In dit Grote Saoedi-Arabië legt Midden-Oostdeskundige Paul Aarts uit wat er aan de hand is in het extreem conservatieve koninkrijk.

Door het pact van strenggelovige geestelijken en het Koningshuis is Saoedi-Arabië al decennia een oase van rust in de explosieve regio. Maar dit heeft ook een keerzijde. Het land wordt al jaren beschuldigd van het steunen van terrorisme. Welke rol speelt het wahhabisme in Saoedi-Arabië? En duiden de hervormingen misschien op een tanende invloed van religie?

Terwijl er binnenlands van alles speelt, treedt het land ook in het buitenland steeds actiever op. Verwikkeld in een bloedige oorlog in Jemen, een harde clash met Qatar en een hoogoplopende conflict met Iran, probeert het land vat te krijgen op de regio. Kan het met hulp van Trump de leidende factor worden in het Midden-Oosten?

Inhoudelijke goodiebag

Als dank voor uwkomst bieden we u in samenwerking met Repro van der Kamp deze inhoudelijke goodiebag aan. Hierin vindt u onder andere een aantal artikelen van Paul Aarts.

Agenda Haagsch College

Het Grote Poetin College

Nieuwspoor - 12 maart

Al 18 jaar is Vladimir Poetin de baas in Rusland. Na de verkiezingen in maart komen daar nog eens 6 jaar bij. Wie is de man die Syrië controleert, Europa beangstigt en Amerika ontwricht? In het Grote Poetin College vertelt journalist en Ruslandkenner Hubert Smeets over de opkomst en ambities van de Russische president. Is Poetin thuis werkelijk de onaantastbare leider? En hoe bang moeten we echt zijn voor Russische inmenging in Westerse democratieën?

Verkiezingsdebat College

Nieuwspoor - 20 maart

De avond voor de gemeenteraadsverkiezingen gaan de landelijke partijleiders met elkaar de strijd aan in het enige televisiedebat. Wie kan de eigen partij aan een goede uitslag helpen? En welke politieke leider maakt een pijnlijke uitglijder? Op grote schermen volgen we het debat en duiden politieke kenners wat er gebeurt. Vooraf geeft debatcoach Lars Duursma een mini-college over debattechnieken en neemt hij de lijsttrekkers onder de loep.

Science Battle

Nieuwspoor - 26 maart

Vier promovendi nemen het tegen elkaar op in de ScienceBattle: wie heeft het beste verhaal over zijn of haar onderzoek? Voor het eerst staan er 4 jonge wetenschappers op het podium in Nieuwspoor. Zij vertellen in 10 minuten over hun onderzoek en verrassen je met hun inspirerende verhalen. Verder praat presentator René M. Broeders je bij met het laatste nieuws uit de (politieke) wetenschap. Als je in de zaal zit, ben je na afloop verrast door materie waarvan je anderhalf uur geleden werkelijk geen flauw benul had.

Houdt onze site haagschcollege.nl in de gaten voor de komende colleges. We hopen u de volgende keer weer te begroeten.

De initiatiefnemers van het Haagsch College,
Freek Ewals en Vincent Rietbergen

12 maart
NIEUWSPOORT

HET GROTE POETIN COLLEGE

Door Rusland-deskundige Hubert Smeets

HAAGSCH
COLLEGE

Berenschot

Nacht van de Lange Messen in Saoedi-Arabië?

Kroonprins Mohammed rekent af met Saoedische elite

Door Marie Borremans.
Dit artikel verscheen eerder bij
MO Magazine en MO.be

Zaterdag 4 november 2017 was een bewogen nacht in Saoedi-Arabië. Onder de vlag van een grootschalige anticorruptie-operatie pakte kroonprins Mohammed Bin Salman 11 prinses, 4 ministers en tientallen ex-ministers op. Daarmee lijkt hij goed op weg om de absolute macht in het land te consolideren. 'Met dit roekeloze optreden wil Bin Salman één ding heel duidelijk maken: "Ik ben hier de baas".'

Met deze actie verrast Mohammed Bin Salman vriend en vijand', stelt Midden-Oostenexpert Paul Aarts. 'Niemand weet waarom de kroonprins zo plots en op zo'n grote schaal te werk gaat.' De lijst van gearresteerde mannen is lang en indrukwekkend. Onder hen vinden we invloedrijke bedrijfsleiders als Al-Waleed Bin Talal en Nasser Bin Aqeel al-Tayyar, mannen die tot voor kort het uithangbord waren van het moderne Saoedi-Arabië dat Bin Salman wil creëren. Of zo leek het toch.

Impulsieve heerser

Mohammed Bin Salman komt wel vaker onverwacht uit de hoek. Nadat zijn vader in 2015 aan de macht kwam, ontpop-

te hij zich al snel als de sterke man die Saoedi-Arabië een radicaal andere koers wil laten varen. Paul Aarts: 'Bin Salman is een impulsieve heerser. Dit is een volgende stap in zijn campagne om de absolute macht te consolideren. Iedereen die zich ook maar enigszins vragen stelt bij zijn bewind wordt buitenspel gezet.'

Toch hebben experts er het raden naar waarom Bin Salman net deze hooggeplaatste personen arresteert. 'Een aantal mannen die nu zijn opgepakt, zijn in het verleden verwickeld geweest in corruptiezaken. Maar ik kan me bijna niet voorstellen dat dat de echte reden voor hun arrestatie is', geeft Paul Aarts aan. 'Het vreemde is dat het deels ook mensen zijn die het beleid van Bin Salman steunen. Waleed Bin Talal speelt bijvoorbeeld een cruciale rol in het aantrekken van buitenlandse investeerders en het privatiseren van de Saoedische economie. Dit zijn de mannen die Mohammeds nieuwe wind door Saoedi-Arabië mee mogelijk gemaakt hebben'.

De motieven van de kroonprins mogen dan onduidelijk

blijven, volgens Aarts kan er wel degelijk van een afrekening gesproken worden. Saoedisch journalist Jamal Khashoggi vergeleek Mohammed zondag met Poetin: in een doorgedreven drang om de macht te concentreren schakelt de kroonprins zelfs ogenschijnlijke medestanders uit. Aarts: 'Het lijkt er inderdaad op dat Mohammed Bin Salman elke mogelijke vorm van oppositie de kop wil indrukken. Hij reduceert zijn entourage tot een heel kleine kring van ja-knikkers en vertrouwelingen.'

Ondoordringbaar geheel

Dat Mohammed Bin Salman leden van de koninklijke familie arresteert, is ongezien in Saoedi-Arabië. 'Het Huis van Saoed is traditioneel een ondoordringbaar geheel', stelt Aarts. 'De leden van de koninklijke familie houden de rangen strikt gesloten. Het is misschien wel de meest extreme verandering die Mohammed heeft doorgevoerd: door prinsen te arresteren breekt hij het beeld van eendracht dat het Saoedische koningshuis decennialang geconstrueerd heeft.'

Het is nog maar de vraag wat de kroonprins met deze plotse

maatregelen wil bereiken. Volgens Aarts neemt Mohammed een enorm risico. 'Het kan bijna niet anders dan dat er binnen de familie onvrede en wrevel ontstaat over dit onbehouden optreden van de kroonprins. De vraag is alleen of die mensen nog de ruimte zullen krijgen om zich te verzetten. Op dit moment lijkt het erop dat Mohammed elke kritische stem monddood wil maken.'

Transformaties in sneltempo

Toch is Mohammed met deze actie niet meteen zijn legitimiteit bij de bevolking kwijt. In de korte periode dat de kroonprins aan de macht is, voerde hij een reeks moderniseringsmaatregelen door. De macht van de religieuze politie werd ingeperkt, hij hervormde de economie om het land minder afhankelijk te maken van olie-inkomsten en eind september kondigde hij aan dat Saoedische vrouwen in de toekomst met de auto zullen mogen rijden.

'Het is moeilijk in te schatten of deze actie zijn populariteit in Saoedi-Arabië zal aantasten', vindt ook Paul Aarts. 'Mohammed Bin Salman heeft een grote aanhang onder jongeren, die blij zijn dat hij hen beetje bij beetje meer sociale vrijheden geeft. Het land is decennialang geregeerd door oude, traditionele mannen. Kroonprins Mohammed is roekeloos, maar hij transformeert het land wel in sneltempo.'

Ook de zuiveringsoperatie van zaterdagavond wordt door kroonprins Mohammed gepresenteerd als een stap richting een modern en transparant Saoedi-Arabië. Volgens Aarts zou het dan ook best kunnen dat de anticorruptiemaatregelen in eerste instantie op steun van de bevolking kunnen rekenen. 'Veel mensen in Saoedi-Arabië zijn waarschijnlijk blij dat er eindelijk iemand met de bezem door de Augiasstal gaat. Het is ook ongezien: zelfs de meest prominente leden van het koningshuis moeten eraan geloven.'

Heksenjacht op kritische stemmen

Maar wordt het land hiermee inderdaad richting democratie geholpen? 'Integendeel', vindt Aarts. 'Mohammed Bin Salman is helemaal niet bezig met democratie. Hij wil alle macht monopoliseren en ervoor zorgen dat elke mogelijke tegenstander op voorhand buitenspel wordt gezet. Zodat hij onaantastbaar is als hij binnenkort koning wordt.'

Naar wat de Saoedi's echt denken van het optreden van de kroonprins blijft het gissen. 'Het is extreem moeilijk om binnen Saoedi-Arabië in contact te komen met kritische stemmen. Iedereen is ontzettend bang om het volgende slachtoffer te worden van deze heksenjacht.'

De huidige golf van arrestaties is volgens Aarts nog maar het topje van de ijsberg. 'Er volgen ongetwijfeld nog meer

mensen. Het Huis van Saoed is gigantisch. Nu zijn een aantal hooggeplaatste figuren buiten spel gezet, maar ook in de lagere rangen zullen klappen vallen.'

Geopolitieke machtsstrijd

Met de arrestaties plaatst Mohammed zichzelf in een vreemde paradox. Enerzijds lijkt de anticorruptiecampagne te zijn ingezet om een positief beeld van Saoedi-Arabië op te hangen naar de buitenwereld. Maar anderzijds jaagt hij buitenlandse investeerders net schrik aan door vooraanstaande zakenmannen als Al-Waleed Bin Talal en Nasser Bin Aqeel Al-Tayyar aan te houden. De Saoedische beurs kreeg zondag al zware klappen en het aandeel van Bin Talals investeringsbedrijf Kingdom Holding dook bijna 10 procent lager. De gebeurtenissen van zaterdagavond zullen ook buiten Saoedi-Arabië deining veroorzaken. Enkele uren voor de arrestatiegolf kondigde Libanees premier Saad Hariri onverwacht zijn aftreden aan vanuit Saoedi-Arabië en onderschep-ten Saoedische veiligheidsdiensten een Jemenitische raket op enkele kilometers van hoofdstad Riyad.

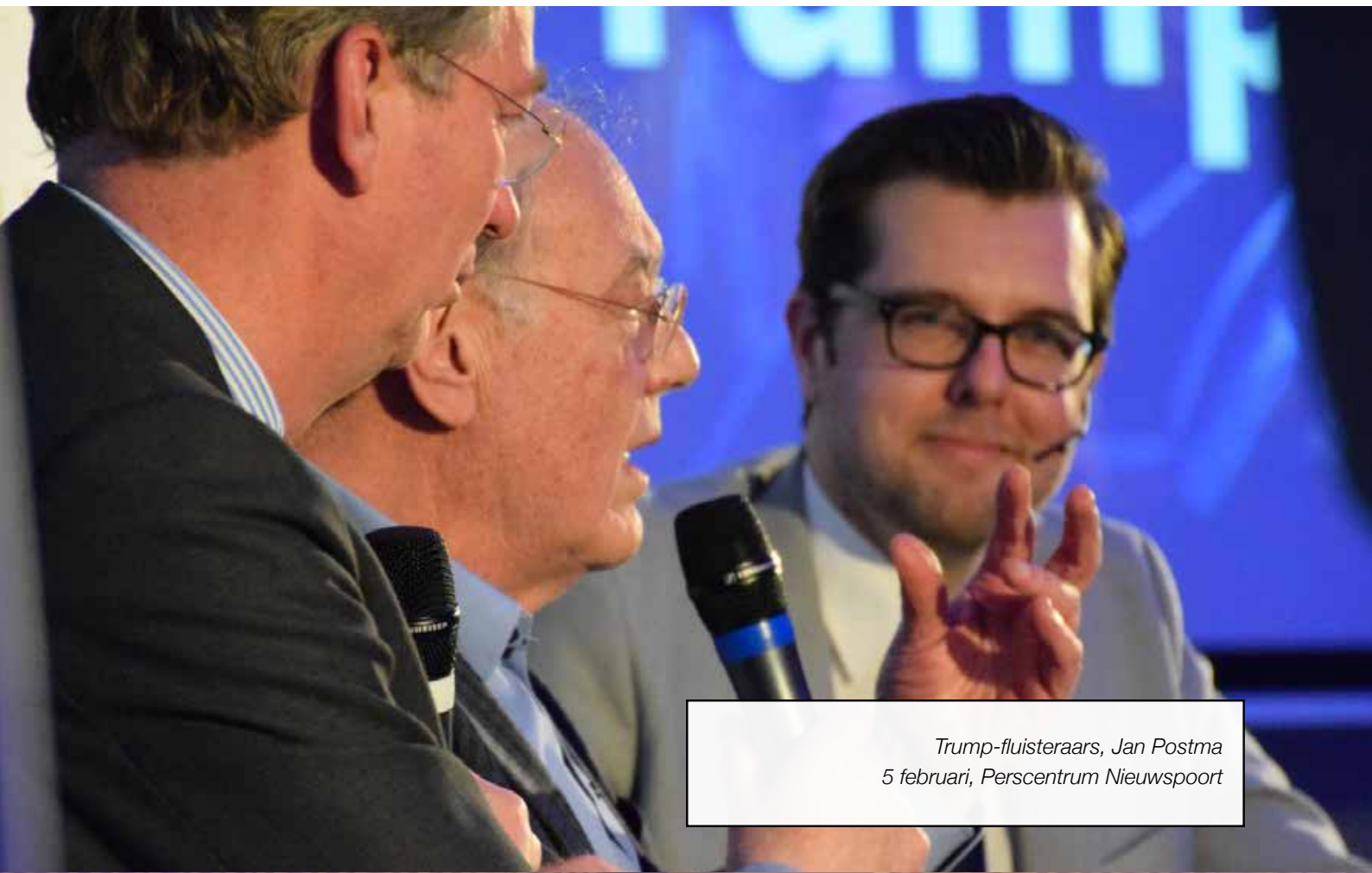
Aarts: 'Het gaat hier om een ernstige geopolitieke kwestie, waarin de machtsstrijd tussen Saoedi-Arabië en Iran verder op de spits gedreven wordt. Het lijkt erop dat Hariri onder druk gezet is door Riyad om af te treden. En de raketaanval van zaterdagavond zal door het Saoedische regime gezien worden als het bewijs dat de Houthis rebellen een pion zijn van Teheran. Mohammed Bin Salman heeft een heel ambitieuze agenda. Als hij echt wil aansturen op een gewapend conflict met Iran zijn de gevolgen voor het Midden-Oosten niet te overzien.'

*Het Grote Iran College, Paul Aarts
12 februari, Perscentrum Nieuwspoord*

*Masterclass Terrorisme 2018,
6 februari, Universiteit Leiden*

*Trump-fluisteraars, Jan Postma
5 februari, Perscentrum Nieuwspoor*

*Het Grote Noord-Korea College, Remco Breuker
25 januari, Perscentrum Nieuwspoor*

20 maart
NIEUWSPOORT

VERKIEZINGSDEBAT COLLEGE

Live debat met het bord op schoot

Overschat de rol van Saoedi-Arabië en het wahabisme niet

Door Paul Aarts.
Dit artikel verscheen eerder bij NRC

Het is vaste prik. Zodra analisten en commentatoren na de zoveelste terroristische aanslag duiding geven aan de motieven van de daders buitelen de meningen over elkaar heen. Elke expert lijkt zijn eigen stokpaardje te berijden. Er wordt een breed scala aan factoren opgelepeld – de lezer, luisteraar of kijker meestal in verwarring achterlatend. Dat is overigens niet zo gek als we ons realiseren dat het hedendaagse terrorisme – zeker de aanslagen op Europese bodem – een complex fenomeen is. De betere terrorisme-experts worden dan ook niet moe om te herhalen dat er geen profiel van ‘de’ terrorist bestaat.

Binnen die brede waaier aan meningen is er opvallend genoeg wél consensus over de verderfelijke invloed van Saoedi-Arabië en het wahabisme. Daar komt het kwaad vandaan, zo wordt gezegd. Het komt in vrijwel alle analyses terug. Recentelijk leverde Rubén Amón van de Spaanse krant El País (Is er wel een remedie tegen terreur?, 21/8) het zoveelste voorbeeld daarvan. Hij signaleert dat terrorisme een deel van ons leven dreigt te worden en dat de enige concrete maatregel – het aanpakken van verspreiders van „de dodelijke leer van het wahabisme” – onhaalbaar is. Ik heb zelden zo’n simplificerend en kortzichtig betoog gelezen. Het suggereert dat als de Saoediërs hun gedrag maar zouden veranderen, de dreiging van terroristisch geweld sterk zou afnemen.

Er is geen twijfel over dat Saoedi-Arabië sinds midden jaren zestig wereldwijd tientallen miljarden dollars heeft besteed aan de verspreiding van wat het regime als de enig ware vorm van islam beschouwt. Ten tijde van de Koude Oorlog hebben westerse staten dat beleid overigens aangemoedigd in de strijd tegen het communisme. Die ‘ware’ vorm van islam, in het land zelf als salafisme en niet als wahabisme aangeduid, is niet slechts strikt monotheïstisch, maar ook ultraorthodox, en vooral intolerant tegenover ‘de ander’ (niet-moslims, maar met name ook shi’ieten). Ook weten we dat vijftien van de negentien kapers achter ‘9/11’ Saoediërs waren en dat het land op Tunesië na de meeste buitenlandse strijders aan het jihadistisch kamp in Syrië en Irak (inclusief de Islamitische Staat) heeft geleverd. De Saoedische overheid moet op dit alles zeker worden aangesproken. Dat gebeurt helaas niet of nauwelijks, ook niet door Den Haag, maar is datzelfde Saoedi-Arabië nou werkelijk zo medeplichtig aan de huidige golf van extremisme en jihadistisch geweld?

Voor de kick

Saoedi-Arabië exporteert zijn puriteinse vorm van islam, maar dat is niet hetzelfde als de ‘export van jihadisme’. De meeste jihadisten ontleen hun extreem antiwesterse (en gewelddadige) ideeën dan ook niet aan Saoedische gees-

26 maart
NIEUWSPOORT

SCIENCEBATTLE

4 jonge wetenschappers gaan de strijd aan

telijken, maar aan figuren als Sayyid Qutb uit Egypte of Aba A'la Maududi uit Pakistan – of ze hebben überhaupt nauwelijks religieuze kennis en gaan voor de 'kick' (zoals uit menige studie blijkt). Net zo belangrijk is het om erop te wijzen dat sinds het succes van de 'vrijheidsstrijders' in Afghanistan de jihadistische islam aan kracht gewonnen heeft en losgezongen is van zijn oorspronkelijke broodheren. Het Saoedische koningshuis is sindsdien de controle grotendeels kwijtgeraakt. Sterker nog, de familie Saoed staat hoog op de hitlist van groeperingen als Al-Qaeda en IS.

Kijken we naar de golf van aanslagen in Europa (van 'Brussel' tot 'Barcelona'), dan is er nauwelijks een direct verband te vinden tussen de daders en de „export van het wahabisme”. Veelal was er sprake van een criminele achtergrond, oppervlakkige kennis van de islam en lang niet elke terrorist was een frequent bezoeker van een moskee. Voor zover er wel sprake is geweest van beïnvloeding door extremistische ideeën van Saoedische imams – en die gevallen zijn er – vormen ze „een deel van de cocktail [van factoren]”, zoals de Belgisch-Marokkaanse onderzoekster Hind Fraihi constateert. Zij ging ondergronds in de Brusselse wijk Molenbeek, maakte kennis met diverse soorten imams, maar is genuanceerder in haar oordeel dan menig expert of commentator.

In het algemeen kun je je afvragen of islamitisch radicalisme een aanbodgedreven of eerder een vraaggedreven fenomeen is. Met andere woorden: kiezen ideeën mensen of andersom? Dat laatste lijkt inderdaad het geval. Het brede scala aan mogelijke factoren die mensen ontevreden maken met hun omgeving en met zichzelf geeft meestal de doorslag. De zoektocht naar ideeën om daar 'iets aan te doen' komt daarna.

Dat 'iets' kan variëren van een vlucht in religieuze piëteit tot het plegen van een terroristische aanslag. In dat laatste geval is er alleen al op internet voldoende materiaal beschikbaar – eerder afkomstig uit jihadistische dan wahabitische bron. De pavlovreactie om na elke aanslag naar het wahabisme te wijzen, leidt af van de vraag hoe het toch komt dat het radicalisme onder bepaalde groepen jongeren in Europa zo'n persistent fenomeen is.

Na de gemeenteraadsverkiezingen met vernieuwde energie aan de slag?

Meer weten?

www.berenschot.nl/handvatten-gemeenten

Bent u goed voorbereid op de nieuwe collegeperiode? Wij helpen u graag met onze handvatten voor snel en duurzaam succes:

Uw regio op orde: alles over regionaal samenwerken en de regionale agenda

Grip op de Omgevingswet: wat is uw omgevingsvisie?

Integriteit binnen uw gemeente: de integriteitstoets voor (kandidaat-) wethouders

Participatie in de publieke sector: tevreden inwoners en een tevreden overheid

Berenschot

Poverty in the land of black gold

Door Paul Aarts en
Carolien Roelants

The Kingdom of Saudi Arabia is known for its huge oil reserves, for its super rich elite which owns palace-like mansions in the US, Spain and London's most expensive neighbourhoods, and its enormous arms procurements in the US, the UK and France. But in terms of gross domestic product per capita (\$24,161) the kingdom is not that rich. It is lagging behind neighbours such as Qatar (\$96,732) and Kuwait (\$45,593), and most European countries (UK, for instance, \$46,332). More importantly, there is a dramatic inequality of income and poverty widely exists although there are hardly any official figures available.

While the real Saudi household income is around SR14,250 (\$3,800) per month, a large number of inhabitants have to get by with a much lower income. With the average family in Saudi Arabia amounting to six members, this is barely enough for many people to enjoy a decent existence. It is true that healthcare and education are free, although both these services are frequently of a poor quality, while water, electricity and petrol are heavily subsidized – at least till recently. For many Saudis life is an everyday struggle to make ends meet.

Especially now the oil prices seem to remain at a low level (\$33 a barrel at the start of January 2016 compared to around \$115 in 2014) for the foreseeable future, problems are increasing for lower income families. So far, many Saudis don't really notice the reduction of subsidies by the authorities which did already result in the raising of petrol prices by 50 percent (from SR0.6 to SR0.9; or \$0.22 for 95 premium). Soon the price of water and electricity will also be increased, though more for large-scale consumers than for individual households.

If things go according to plan, Saudis are going to pay mar-

ket prices within the next five years. These measures, which were announced by the Finance ministry late December last year, together with the publication of the budget, will most likely hit poor people hard – although Deputy Crown Prince Mohammad bin Salman ('MbS') in a recent interview with The Economist assured that the government will spare the "only 20 percent of middle classes and lower who benefit from subsidies". Possibly they will be compensated by direct payments. MbS is apart from Defense minister also in charge of the very powerful Council for Economic and Development Affairs in the Saudi cabinet and oversees the ambitious "National Transformation Plan", the details of which will be announced shortly. In the interview, the prince answered confirmatively to the question whether his policy can be seen as a "Thatcher revolution for Saudi Arabia". "Most certainly", he replied.

According to the statistics of the Ministry of Social Services the poverty line is at SR1,800 (\$480) a month. One leading economist at the King Fahd University of Petroleum and Minerals (KFUPM) in Dhahran has made a calculation of his own. "The government's figures are not really reliable. I reckon that 35 per cent of the population has to get by with much less than SR2,000 a month (\$533). They are poor." These figures were confirmed during recent interviews with economists in Riyadh.

Some people have even less of an income. They do not just come from neglected provinces such as Asir, Jizan and Najran, but from the big cities as well. Al-Suwaidi, al-Jarradiyah and al-Shimaisi (in Riyadh) and al-Karantina, al-Rowais and al-Salamah (in Jeddah) are slums that rival each other in notoriety, inhabited not just by extremely poor Saudis but also by foreign workers, who live from charity or, in many cases, from crime. According to some sources the average foreign worker earns as little as 1,000 riyals (\$266) a month. Begging – mainly by fully covered women – is a common phenomenon at the outskirts of the slums, on the roads to the city center.

Late 2011, in the TV show Mal3ob3lena ("We are being cheated") an item titled "Poverty in Saudi Arabia" was shown, interviewing several desperately poor people in one of the slums of Riyadh, just 5 km outside the city's center. Shocking pictures of crowded neighbourhoods, dilapidated houses, extremely dirty alleys – full of garbage to be collected –, and poorly-dressed children playing around with some without shoes on their feet. One of the interviewees (Abu Mansour) complains that he has to make ends meet with a monthly income of SR5,000 (\$1,1332), supporting two wives and eleven children. A picture inside the run-down refrige-

rator shows, as expected, very little content. Talking to the local imam, we learn that kids are sent out to the street to sell drugs. Not only that, fathers stimulate their daughters to go into prostitution – simply as a way to survive. The material in this film was sensitive enough to get the film-makers put in jail a few weeks after it went online.

Sometimes campaigns have been launched on Twitter to draw attention to situations of destitution, like the one under the hashtag "Salary doesn't meet my needs". In the first two weeks (of summer 2013) it got more than 10 million tweets.

Without charity many families would not be able to live on. On another YouTube film a Saudi woman, standing outside a charity organization, is quoted as saying that "I would want them to pay me the house rent, provide us with tomatoes, chickens. Even if they've got donkey's meat in order to survive and silence myself and the family. We want to eat and live like other human beings." She lives in a cramped and decrepit house with four of her divorced daughters, each

having four to seven children. The family's monthly income is SR1,400 (\$372), while the rent has increased to SR1,120 (\$298).

Unemployment forms a large part of the poverty problem. According to Labour Minister Mofrej Al-Haqbani unemployment among Saudi men amounted to 11.7 per cent and 32.8 per cent for women, Saudi Gazette reported on 15 December 2015. But off the record much higher rates are mentioned by different experts. According to a senior official of the oil company ARAMCO who wanted to remain anonymous the unemployment rate lies closer to 27 to 29 per cent. Very worrying is that unemployment is at 33 per cent among youth between 20 and 24 years and even 38 per cent under 24-29 years olds.

If one would send home all of the around 10 million foreign workers (on a total population of about 30 million), the unemployment and poverty problem would be solved in theory. Not really of course, because Saudi unemployed often do not possess the skills and drive to do the work foreigners do. But the government has been trying for many years now to limit the number of foreigners and "Saudiize" the workforce. Thus far, however, with little success if one takes into account a ten-years old decision to reduce the number of foreigners to one fifth of total population.

Since frustrated youth in Tunisia, Egypt and neighbouring Yemen in 2011 took to the streets to try and topple their governments, various programs have been launched, such as Hafiz (Stimulus) and Liqaat (Encounter) to link employers to (Saudi) jobseekers. Who enrolls in the Hafiz program, for instance, gets as long as he remains unemployed a monthly allowance of \$400. The Nitaqat (Zones) program is specifically aimed at replacing foreign workers by Saudis. In recent years a crackdown on illegal workers resulted in more than one million Bangladeshis, Indians, Filipinos, Nepalis, Pakistanis and Yemenis leaving the country. In December 2015, Saudi Gazette reported that now 1.7 million Saudis work in the private sector, that is 17 per cent of the workforce in this sector, and 3.4 million in the public sector. Until this day Saudis prefer lifelong service in public sector, which pays better and gives more certainty.

Lolwa – who wanted to remain anonymous – blamed foreigners for taking over jobs for her problematic situation. They are satisfied with low salaries, she said in an interview, because they have in Saudi Arabia no family or social life to spend their money on. Saudization didn't work, she said. "Lower middle class people like us suffer." As a divorced mother of four, of whom one son in the military, she had to

struggle to pay for the schools of the three younger children and the driver, as women are forbidden to drive themselves. Most of her friends would like to drive themselves, "but we are not the ones who decide". In the end she decided to become the second wife of a cousin to survive.

The cause of unemployed women has been served by a young entrepreneur, Khalid al-Khodair, who in 2011 set up the recruitment agency Glowork. Women are underrepresented in the workforce, because of tradition, culture and the strict religious prescriptions such as segregation between men and women. But economic necessity is a motor of change. Al-Khodair started with finding saleswomen for lingerie shops, which the government just had opened up for Saudi women despite fierce resistance by the conservative clergy. In a recent interview, Al-Khodair proudly noted that the number of Saudi women employed in the private sector had increased from 48,000 in 2010 to 504,000 in 2015. Resistance by conservative families has evaporated as their daughters brought in much-needed salaries. Though Glowork's success certainly is more than a drop in the ocean, large sections of the Saudi population do face – and will continue to face – dire conditions, from poor to extremely poor.

VAN STOCKUM
BOEKVERKOPERS

**BELEEF BOEKEN
BIJ VAN STOCKUM
AAN HET SPUI**

www.vanstockum.nl | facebook.com/vanstockum

Spui 40 | 2511 BS Den Haag
T 070 – 3028110 | E spui@vanstockum.nl

Ben jij een young professional en woon of werk je in Den Haag? Dan wordt het tijd dat je YoungTheHague leert kennen!

YoungTheHague verbindt & inspireert

YoungTheHague is hét stadsbrede netwerk waar overheid en bedrijfsleven samenkomen: een netwerk voor alle young professionals in Den Haag. Dankzij YoungTheHague kunnen young professionals contacten opdoen buiten hun eigen organisatie en een 'kijkje over de schutting' nemen.

Benieuwd welke YoungTheHague evenementen eraan komen of wil je zelf actief worden? Check de agenda en vacatures op www.youngthehague.nl!

DE WERELD IN BEELDEN

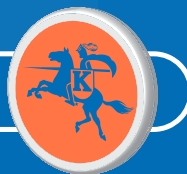
Beeld is in de wereld waarin wij leven steeds bepalender. We denken steeds meer in beelden. We communiceren steeds meer in beelden. Beelden lijken onze nieuwe woorden. dpa picture alliance is een beeldbank met meer dan 25 miljoen foto's. Dagelijks stromen er honderden nieuwe foto's binnen. Foto's van nu en foto's van toen. Van over de hele wereld, met als specialisatie Duitsland. www.picture-alliance.com. Voor uw communicatie en publicaties.

Contact voor Nederland: Edouard van Arem | Strandhuis Communicatie

www.picture-alliance.com | 06 46 13 33 91 | foto@strandhuis-communicatie.nl

TROTSE PARTNER VAN HET HAAGSCH COLLEGE

REPRO- VAN DE KAMP

PAPIER | DIGITAAL | 3D

WEGASTRAAT 40, DEN HAAG | TELEFOON: 070-3476464

WWW.REPROVANDEKAMP.NL